

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 342-1902)

Originalt emne

Slagtehuset og Kvægtorvet

Slagtehuset og Kvægtorvet/Kontrolstationen

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 9. oktober 1902](#)
- 2) [Byrådsmødet den 30. oktober 1902](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 9. oktober 1902 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 342-1902)

I Anledning af, at der paa det offentlige Slagtehus ved en efter vedkommende Slagters Ønske foretagen Undersøgelse var konstateret Tilstedeværelse af Trikiner hos et Svin, havde Sundhedskommissionen under 16de f. M. tilskrevet Byraadet saaledes:

» Da der i den forløbne Sommer et Par Gange her i Landet er konstateret Tilstedeværelse af Trikiner i Svinekød, - en Gang i København, hvor Nydelse af Kødet fremkaldte svære Sygdomstilfælde, samt en Gang her i Aarhus, hvor Trikinerne, der i rigeligt Maal var til Stede i Kødet af et Svin, nærmest ved et Tilfælde opdagedes, inden Kødet var anvendt til Menneskeføde, - og da det saaledes har vist sig, at Trikinsygdommen ikke, som man har været tilbøjelig til at antage, var udryddet her i Landet, men at den eksisterer i vore Svinebesætninger, skal Sundhedskommissionen henstille til det ærede Byraad at lade en Trikinundersøgelse ved Mikroskopet indgaa som et Led i den almindelige i Henhold til Sundhedsvedtægtens §§ 54 og 55 foretagne Undersøgelse paa Slagtehuset og paalægge

den for alt Svinekød, der er slagtet eller besigtiget paa det offentlige Slagtehus.

Hvor hyppigt Sygdommen er blandt Svin her i Landet, kan man ikke have nogen Mening om, da Opmærksomheden kun i forholdsvis ringe Grad har været henvendt paa den, og Trikinundersøgelse vel sjældent har fundet Sted, men det er altsaa givet, at den findes og med den Faren for dens Overførelse til Mennesker, hvor den kan bevirke farlige og svære Sygdomme og Svaghestilstande.

I vore Nabolande, Sverig og Tyskland - særlig Nordtyskland, - er Trikinundersøgelsen mange Steder paabudt, i det førstnævnte Land paa flere Steder, hvor ellers ingen anden Kødkontrol findes. Af Data fra slige Steder kan anføres - efter Hr. Slagtehusinspektør Knudsens Opgivelser, - at der i en By som Lund - vel ca. 1/3 af Aarhus's Størrelse - aarlig findes Trikiner i 3 á 5 Svin. Lignende Tal opgives for Carlskronas Vedkommende. Fra Kontrollen i Hamborg foreligger den Udtalelse, at der ikke sjældent findes Trikiner i Svin komne fra Danmark.

Sundhedskommissionen er ikke blind for den Inkonsekvens der ligger i, at "Svineaffald", hvoraf der indføres en Del fra større Svin slagterier i forskellige Byer, ikke vel kan rammes af en eventuel Bestemmelse om tvungen Trikinundersøgelse; men hertil kan siges, at dette Produkt, "Svineaffald", alt i Forvejen er stillet under noget andre Vilkaar med Hensyn til Kontrol end det paa Slagtehuset besigtigede, - at det overhovedet tillades, at det indføres er i og for sig en af forskellige Grunde dikteret Undtagelse; - endvidere vil Affaldet, der bestaar af mindre Stykker Kød, have mere Sandsynlighed for, forinden det nydes, at blive ordentlig gennemstegt eller kogt end Kød, der sælges og tilberedes i større Stykker. I hvert Fald er » Affaldet« ikke forsynet med det offentlige Slagtehus's 1ste Klasses Stempel, det vil sige efter Sundhedsvedtægtens Ord betegnet som som »fuldstændig sundt«. Den Kontrol, der kan føres med det indførte Svineaffald, yder kun og kan efter Forholdene kun yde en relativ Betyggelse, men giver sig heller ikke ud for mere.

mærksomheden kun i forholdsvis ringe Grad har været henvendt paa den, og Trikinundersøgelse vel sjældent har fundet Sted, men det er altsaa givet, at den findes og med den Faren for dens Overførelse til Mennesker, hvor den kan bevirke farlige og svære Sygdomme og Svaghestilstande.

I vore Nabolande, Sverig og Tyskland - særlig Nordtyskland, - er Trikinundersøgelsen mange Steder paabudt, i det førstnævnte Land paa flere Steder, hvor ellers ingen anden Kødkontrol findes. Af Data fra slige Steder kan anføres - efter Hr. Slagtehusinspektør

Knudsens Opgivelser, - at der i en By som Lund - vel ca. 1/3 af Aarhus's Størrelse - aarlig findes Trikiner i 3 á 5 Svin. Lignende Tal opgives for Carlskronas Vedkommende. Fra Kontrollen i Hamborg foreligger den Udtalelse, at der ikke sjældent findes Trikiner i Svin komne fra Danmark.

Sundhedskommissionen er ikke blind for den Inkonsekvens der ligger i, at "Svineaffald", hvoraf der indføres en Del fra større Svinelagterier i forskellige Byer, ikke vel kan rammes af en eventuel Bestemmelse om tvungen Trikinundersøgelse; men hertil kan siges, at dette Produkt, "Svineaffald", alt i Forvejen er stillet under noget andre Vilkaar med Hensyn til Kontrol end det paa Slagtehuset besigtigede, - at det overhovedet tillades, at det indføres er i og for sig en af forskellige Grunde dikteret Undtagelse; - endvidere vil Affaldet, der bestaar af mindre Stykker Kød, have mere Sandsynlighed for, forinden det nydes, at blive ordentlig gennemstegt eller kogt end Kød, der sælges og tilberedes i større Stykker. I hvert Fald er » Affaldet« ikke forsynet med det offentlige Slagtehus's 1ste Klasses Stempel, det vil sige efter Sundhedsvedtægtens Ord betegnet som som »fuldstændig sundt«. Den Kontrol, der kan føres med det indførte Svineaffald, yder kun og kan efter Forholdene kun yde en relativ Betyggelse, men giver sig heller ikke ud for mere.

Derimod garanterer Slagtehusets blaa Stempel, at Kødet ved Besigtigelsen er fundet "fuldstændig sundt", en Garanti som ikke kan gives for Svinekøds Vedkommende, naar det ikke er undersøgt for Trikiner. Det er i og for sig meningsløst, at man ved Nydelsen af saadant Kød skal kunne paadrage sig en svær og farlig Sygdom, naar denne Fare kan undgaas ved en Undersøgelse, der her som andet Steds uden alt for store Ofre kan iværksættes.

Sundhedskommissionen skal derfor henstille til det ærede Byraad at faa Trikinundersøgelse indført snarest muligt som almindelig Foranstaltning."

Sagen havde været tilstillet Udvalget for det offentlige Slagtehus, der under 29de f. M. havde afgivet følgende Indstilling:

"Da den Sygdom, som kan paaføres Mennesker ved Nydelse af trikinbefængt Svinekød, er meget farlig, og da der nylig er forefaldet Tilfælde af Trikinose hos Mennesker i København og forefundet Trikiner i et Svin her paa Slagtehuset, er Udvalget enigt om, at anbefale Indførelse af almindelig Trikinundersøgelse.

Da en saadan Undersøgelse nødvendig maa tilendebringes i faa Timer efter Dyrenes

Slagtning paa Slagtehuset og endnu kortere Tid efter Fremstillingen af Dyr ved Landkontrollen, vil den kræve ikke helt ubetydelige Foranstaltninger, som Udvalget foreløbig har tænkt sig trufne saaledes:

De nuværende Kontorlokaler lægges til Lokalet for Landkontrol og indrettes som dette, hvorefter Kvartermesterens Lejlighed indrettes til Kontorer og til Trikinundersøgelseslokale. Til det udvidede Kontrollokale og til Undersøgelseslokalet vil være at anskaffe Inventar og en Del Instrumenter.

Til Bestridelse af det forøgede Arbejde anses det hensigtsmæssigst at ansætte endnu en Assistent (ung Dyr læge) og ved Siden heraf at anvende lejet Assistance, som med kort Varsel kan tilkaldes.

Udgifterne ville herefter stille sig omtrent saaledes:

En Gang for alle:

Forandringer i Bygningen..... 2000 Kr.

Anskaffelse af Inventar..... 500-

-- Instrumenter..... 500•-

Ialt. .. 3000 Kr.

Aarlig:

Forrentning og Amortisation af ovenstaaende

Sum med 10 pCt..... 300 Kr.

1 Assistent 12 á 1500 Kr..... 1500-

Tilkaldt Assistance..... 1200-

Godtgørelse til Kvartermesteren for Husleje,

Brændsel og Kogegas..... 550-

Forøget Forbrug af Elektricitet..... 150-

Ialt... 4000 Kr.

Den aarlige Udgift vil herefter blive ca. 4000 Kr., som efter tidligere Aars Gennemsnitsantal af slagtede og kontrollerede Svin (9000 Stkr.) giver 45 Øre pr. Svin, og Udvalget foreslaar derfor eventuelt at forhøje Slagteafgiften og Kontrolafgiften for Svin med 50 Øre, hvilket vil

udgøre ca. 1/3 Øre pr. Pd. Svinekød."

Denne Indstilling forelaa for Byraadet i Mødet den 2den d. M. og fandt Raadets Tilslutning, idet man dog anmodede Udvalget om nærmere at undersøge, om det ikke var muligt at indrette de nødvendige Kontrollokaler paa Slagtehuset uden dertil at benytte Kvartermesterens Lejlighed, da man fandt det uheldigt, at han skulde ophøre med at have Bopæl paa selve Slagtehuset.

Da Udvalget herefter under G. D. havde erklæret, at det ikke kunde paavise nogen anden Maade, paa hvilken de nødvendige Lokalteter kunde tilvejebringes, og ønskede Sagen hurtig fremmet, tiltraadte Byraadet Indstillingen i dens Helhed og bemyndigede Udvalget til snarest at foretage de til dens Iværksættelse fornødne Foranstaltninger.

Uddrag fra byrådsmødet den 30. oktober 1902 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 342-1902)

Efter Indstilling fra Udvalget for det offentlige Slagtehus antoges et fra Murermester S. Nielsen fremkommet Licitationsbud paa Ombygningen af Stueetagen i Slagtehusets Administrationsbygning til Indretning af Lokaler for Trikin kontrollen lydende paa i alt 1997 Kr.

(Se Side 232).